

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 czerwca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu IV Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Dariusz Śliwiński

Protokolant: prot. sąd. N. K.

przy udziale J. W. Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Poznaniu

po rozpoznaniu w dniu 2 czerwca 2014 r.

sprawy **G. S.**

oskarżonego z art. 178 a § 1 k.k. w zw. z art. 178 a § 4 k.k.

na skutek apelacji, wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Wągrowcu

z dnia 25.02.2014 r. sygn. akt II K 14/14

1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok, uznając apelację za oczywiście bezzasadną;
2. zwalnia oskarżonego od obowiązku zwrotu Skarbowi Państwa kosztów procesu za postępowanie odwoławcze i nie wymierza mu opłaty za II instancję.

D. Ś.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 25 lutego 2014 r. Sąd Rejonowy w Wągrowcu w sprawie sygn. akt II K 14/14 uznał oskarżonego **G. S.** za winnego tego, że w dniu 1 grudnia 2013 r. w miejscowości G. na ul. (...), która jest drogą publiczną kierował pojazdem marki O. (...) o nr rej. (...) będąc w stanie nietrzeźwości – 0,67 mg/l i 0,74 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, przy czym czynu tego dopuścił się będąc uprzednio skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w Obornikach sygn. akt II K 671/08 za przestępstwo z art. 178a § 1 kk,

tj. przestępstwa z art. 178a § 4 kk i za to na podstawie art. 178a § 4 kk wymierzył mu karę 3 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie na podstawie art. 69 § 1, 2 i 4 kk w zw. z art. 70 § 1 pkt 1 kk warunkowo zawiesił na okres 3 lat próby.

Nadto na podstawie art. 71 § 1 kk wymierzono oskarżonemu karę 30 stawek dziennych grzywny po 10 zł każda.

Poza tym na podstawie art. 42 § 2 kk orzeczono wobec oskarżonego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 lat, na poczet którego na podstawie art. 63 § 2 kk zaliczono mu okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 1 grudnia 2013 r.

Na podstawie art. 618 § 1 pkt 11 kpk oraz § 2 ust. 1, 2 i 3 w zw. z § 14 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. t. jedn. z 2013 r., poz. 461) zasądzać od Skarbu Państwa

na rzecz adw. E. S. kwoty 442,80 zł brutto tytułem kosztów nieopłaconej nawet w części pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu sądowym.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 624 § 1 kpk i art. 17 ust. 1 ustawy z 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. t. jedn. z 1983 r. Nr 49, poz. 223 z późn. zm.) zwalniając oskarżonego od kosztów sądowych, w tym od opłaty.

Apelację od powyższego wyroku wniósł obrońca oskarżonego zaskarżając go w części dotyczącej orzeczenia o karze, w pkt 3 wyroku i zarzucając obrazę przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 53 § 2 kk poprzez orzeczenie w stosunku do oskarżonego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, bez wyłączenia pojazdów kategorii T i w tym zakresie dopatrując się rażącej niewspółmierności orzeczonego wyrokiem środka karnego z uwagi na szczególną dotkliwość środka dla osoby oskarżonego, który z zawodu jest rolnikiem.

W konkluzji obrońca oskarżonego wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie wobec oskarżonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres 2 lat z wyłączeniem kategorii T.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja oskarżonego okazała się oczywiście bezzasadna i nie zasługiwała na uwzględnienie.

Na wstępie należy zauważyć, że apelacja jest oczywiście bezzasadna, jeżeli w sposób oczywisty brak jest wątpliwości, co do tego, że w sprawie nie wystąpiły uchybienia określone w art. 438 kpk oraz art. 439 kpk, a nadto nie zachodzi przesłanka z art. 440 kpk.

Apelacją oczywiście bezzasadną jest taka, której bezpodstawność, niezasadność nie budzi wątpliwości. Zasadność (lub jej brak) apelacji wiązać należy bowiem z oceną trafności uchybień, jakie w apelacji zostały wskazane.

Wskazane powyżej okoliczności uzasadniające określenie przedmiotowej apelacji za oczywiście bezzasadną niewątpliwie zachodziły w niniejszej sprawie. Dokonując oceny w tym zakresie Sąd Odwoławczy posiłkował się orzecznictwem i poglądami doktryny wypracowanymi na gruncie art. 535 § 2 kpk (vide: F. Prusak „Komentarz do kodeksu postępowania karnego” Wyd. Prawnicze W-wa 1999 s. 1446 teza 17, P. Hofmański „Kodeks postępowania karnego, komentarz” Wyd. C. H. Beck W-wa 1999 s. 857 teza 9, W. Grzeszczyk „Oczywista bezzasadność kasacji w świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego” publ. Prok. i Pr. 2002/11/153- t.1, R. Stefański „Rozpoznawanie kasacji na posiedzeniu” Prok. i Pr. 2001/2/62 t.2, S. Zabłocki „Kodeks postępowania karnego Komentarz” pod redakcją Z. Gostyńskiego Wyd. ABC 002/11/153 W-wa 1998 tom II).

Podkreślenia wymaga, iż podstawą apelacji w przedmiocie kary może być tylko zarzut jej rażącej niewspółmierności. O „rażącej niewspółmierności kary” w rozumieniu art. 438 pkt 4 kpk nie można mówić w sytuacji, gdy Sąd wymierzając karę, uwzględnił wszystkie okoliczności wiążące się z poszczególnymi ustawowymi dyrektywami i wskaźnikami jej wymiaru, czyli wówczas, kiedy granice swobodnego uznania sędziowskiego, stanowiącego ustawową, wynikającą z reguł zawartych w art. 53 § 1 kk, zasadę sądowego wymiaru kary, nie zostały przekroczone w rozmiarach nie dających się utrzymać w kontekście wymagań wynikających z ustawowych dyrektyw determinujących wymiar kary.

Należy podkreślić, iż niewspółmierność kary zachodzi wtedy, gdy suma zastosowanych kar i innych środków, wymierzonych za przypisane przestępstwo, nie odzwierciedla należycie całego bezprawia popełnionych czynów i nie spełnia celów kary. Należy mieć na uwadze, że nie chodzi tu o każdą ewentualną różnicę, co do wymiaru kary, ale o różnicę ocen tak zasadniczą, że kara wymierzona jawi się jako kara rażąco niewspółmierna, a więc nie dająca się zaakceptować.

Sąd Okręgowy pozytywnie ocenił orzeczoną wobec oskarżonego karę. Zdaniem Sądu Odwoławczego stanowi ona sankcję sprawiedliwą, w pełni odpowiadającą dyrektywom wymiaru kary określonym w art. 53 kk. I tak Sąd I instancji orzekając o karze pozbawienia wolności nie przekroczył w żaden sposób zasad wyrażonych w cytowanym artykule, tak by można było mówić o rażącej niewspółmierności, to jest niewspółmierności w stopniu nie dającym się wręcz

zaakceptować (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 lutego 1995 r., II KRN 198/94, OSNPP 6/1995, poz. 18). Przeciwnie, Sąd Rejonowy wymierzył oskarżonemu karę pozbawienia wolności sprawiedliwie, nie przekraczając granic przewidzianych przez ustawę, dostosował dolegliwość do stopnia winy, uwzględnił stopień społecznej szkodliwości popełnionych przestępstw, wziął pod uwagę cele zapobiegawcze i wychowawcze jakie kara ta ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. W tym zakresie wskazać należy przede wszystkim na stopień zagrożenia dla innych uczestników ruchu z uwagi na miejsce prowadzenia pojazdu w stanie nietrzeźwości, ilość alkoholu w wydychanym powietrzu stwierdzoną u oskarżonego oraz na jego wcześniejszą karalność za przestępstwo z art. 178a § 1 kk. Poza tym uwzględnić należało prowadzenie przez oskarżonego ustabilizowanego trybu życia.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy ocenił, iż orzeczona wobec oskarżonego kara 3 miesięcy pozbawienia wolności za na podstawie art. 178a § 4 kk, mieszcząca się w dolnej granicy ustawowego zagrożenia, nie może być zasadnie uznana za niewspółmiernie surową i to w dodatku w stopniu rażącym.

Zaprobować należało również rozstrzygnięcie Sądu I instancji w przedmiocie warunkowego zawieszenia orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności na podstawie art. 69 § 1 i 4 kk i art. 70 § 1 pkt 1 kk na okres 3 lat próby. Co prawda oskarżony był wcześniej karany za czyn z art. 178a § 1 kk, jednak w roku 2008 i to na karę ograniczenia wolności. Stąd też uwzględniając nienaganny tryb życia oskarżonego oraz odległość czasową od popełnienia poprzedniego przestępstwa, jak również deklarowany przez Sąd Rejonowy postulat stopniowej gradacji sankcji karnej, zastosowanie wobec oskarżonego dobrodziejstwa probacji nie można było uznać za sankcję rażąco łagodną. Tym bardziej, że oprócz kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania oskarżonemu została wymierzona również grzywna na podstawie art. 71 § 1 kk oraz środek karny zakazu prowadzenie wszelkich pojazdów mechanicznych.

Sąd Okręgowy nie dostrzegł żadnych przesłanek, aby ingerować w rozstrzygnięcie dotyczące orzeczonej wobec oskarżonego kary grzywny 30 stawek dziennych po 10 zł każda w oparciu o art. 71 § 1 kk.. Orzeczenie w tym zakresie zapewnia realną dolegliwość skazania dla oskarżonego uwzględniając jednocześnie szczupłe zasoby finansowe oskarżonego i ciężar utrzymania rodziny.

W ocenie Sądu Okręgowego na utrzymanie w mocy zasługiwało również rozstrzygnięcie w przedmiocie zakazu prowadzenie przez oskarżonego wszelkich pojazdów mechanicznych o okres 2 lat w oparciu o art. 42 § 2 kk, z jednoczesnym zaliczeniem na poczet tegoż środka karnego na podstawie art. 63 § 2 kk okresu zatrzymania prawa jazdy od 1 grudnia 2013 r. W myśl wskazanego przepisu Sąd I instancji zobowiązany był orzec w tym zakresie obligatoryjnie. Mając na uwadze stopień stwierdzonej u oskarżonego nietrzeźwości blisko trzykrotnie przekraczający próg ustawy - 0,25 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, jak również nagminność tego rodzaju zachowań i wpływ jaki przedmiotowy środek karny ma spełniać w kształtowaniu się świadomości prawnej społeczeństwa, należało uznać, iż orzeczony wobec niego zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres 2 lat nie jest represją niewspółmiernie surową. Nie sposób zgodzić się również ze skarżącym, iż niewspółmiernej surowości orzeczenia w tym zakresie można dopatrywać się w braku wyłączenia z przedmiotowego zakazu pojazdów kategorii T prawa jazdy z uwagi na fakt utrzymywania oskarżonego rodziny z prowadzonego gospodarstwa rolnego. Jak celnie zauważył Sąd Rejonowy wobec oskarżonego zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych był orzekany już wcześniej w związku ze skazaniem za czyn z art. 178a § 1 kk. Wtedy Sąd Rejonowy wyłączył z niego pojazdy kategorii T prawa jazdy. Nie mniej jednak oskarżony dopuścił się tożsamego przestępstwa ponownie. Z tego względu wyłączenie pojazdów kategorii T prawa jazdy w niniejszym postępowaniu nie byłoby dla oskarżonego wychowawcze. Rozstrzygnięcie w tym zakresie zgodnie z wnioskiem obrońcy oskarżonego nie pozwałoby również zrealizować potrzeb prewencji generalnej, gdyż mogłoby być potraktowane jako pobłażanie sprawcy przestępstwa. Oskarżony zdawał sobie sprawę, że utrzymuje rodzinę tylko z prowadzonego gospodarstwa rolnego. Mimo pierwszego skazania, którym ograniczono zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych pozostawiając oskarżonemu możliwość kierowania traktorami i maszynami rolniczymi oskarżony nie zdobył się na refleksję, iż popełnienie tożsamego czynu w przyszłości może skutkować pozbawieniem go uprawnień do kierowania również tymi pojazdami. W ocenie Sądu Okręgowego nie ulegało żadnej wątpliwości, iż bezmyślność oskarżonego w tym przedmiocie nie mogła być premiowana i warunkach powrotu do przestępstwa prowadzenia

pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości orzeczonego wobec oskarżonego środek karny na podstawie art. 42 § 2 kk winien być surowszy, zwłaszcza wobec faktu, iż w niniejszej sprawie stopień nietrzeźwości oskarżonego był wyższy niż przy pierwszym skazaniu. Natomiast skutki orzeczonego zakazu dla możliwości dalszego prowadzenia gospodarstwa rolnego, w tym zwiększenie kosztów działalności rolniczej wskutek braku możliwości kierowanie przez oskarżonego traktorami i maszynami rolniczymi, oskarżony powinien mieć na względzie zanim zdecydował, aby ponownie wsiąść za kierownicę pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości.

Sąd Rejonowy prawidłowo orzekł przy tym w przedmiocie zaliczenia na poczet orzeczonego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych okresu zatrzymania prawa jazdy w oparciu o art. 63 § 2 kk.

Reasumując należy kategorycznie stwierdzić, że Sąd Rejonowy precyzyjnie wyważył wszystkie okoliczności mające wpływ na rozmiar represji karnej, ustalając jej wymiar na poziomie adekwatnym do stopnia społecznej szkodliwości czynu oskarżonej oraz stopnia jego zawinienia – prawidłowo spełniając tym samym zasady prewencji ogólnej jak i szczególnej.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 437 § 1 kpk utrzymał zaskarżony wyrok w mocy uznając apelację obrońcy oskarżonego za oczywiście bezzasadną, nie znajdując żadnych przesłanek przemawiających za zmianą lub uchyleniem zaskarżonego wyroku.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 624 § 1 kpk w zw. z art. 634 kpk zwalniając oskarżonego od kosztów sądowych za drugą instancję, albowiem ich poniesienie byłoby dla oskarżonego zbyt uciążliwe.

SSO Dariusz Śliwiński